

PROPRIETAR-DIRECTOR

AUGUSTIN POPA

Redacția și administrația
BLAJ, JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE

Cf. regulamentului de aplicare a tarifului comercial, categoria V.

Unirea

REDACTOR

DUMITRU NEDA

Foale înscrise în Registrul de
Publicații al Trib. Târnava-Mică
sub Nr. 2—1938.

ABONAMENTE

Pe un an . . . 300 Lei
Pe 6 luni . . . 180 Lei
Pentru străinătate 900 Lei

Foale bisericescă-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Muncitor neobosit

— La cei 60 de ani ai păr. N. Brînzeu —

(+) Mulți trec prin viață ca geamantanele prin gări: fără pricepere și fără urmă. Faptul că-s bine hrăniți și bine cățâniți nu îndreptățește nici o laudă a trăirii lor pe pământ, odată ce nici o înșăp-tuire mai de seamă nu poartă pecetea trudei și a jertfirii lor de sine.

Nicolae, fiul cântărețului nostru bisericesc și dascăl provizor din Vulcan (jud. Hunedoara), nu face parte din ceata celor cari au isbutit să-și irosească darul vieții nimica făcând. Fără să facă figură de atlet de bălci, admirat de capete seci, cu peri mai mult sau mai puțin scurți, a ostenit de sârg, din tinerețele sale, în brazda în care i-a fost rânduit să-și cheltuiască puterile, și s'a dovedit mereu muncitor de bună treabă. Excelent licean, distins levit, devotat păstor de suflete, neostenit străduitor cu graiul, cu înfăptuirile, cu peana: în toată vremea om al acțiunii conștiente. Așa i-s-au scurs cei 60 de ani de viață.

Se vor întreba unii: Și cum s'a putut așa ceva? Cunoaștem pe păr. Brînzeu și ne cade bine sufletului s'o spunem, spre a Sf. Sale cinstire, și totodată și spre a allora foarte de dorit cumințire:

În chestiile mari ale vieții, păr. Brînzeu cum-pănește temeinic și nu se hotărăște de azi, pe mâne, ori de loi până mai apoi, ci pe viața întreagă. Odată hirotonit preot, dânsul a înțeles că preot are să fie până la moarte, și nu altceva. Pentru dânsul preoția n'a fost trăsura de ocazie din care doar tragi cu ochiul în dreapta și în stânga, așteptând clipa prielnică pentru a sări la ceva pândit și jinduț într'ascuns, ci a fost căminul care ți-e drag, grădina care ți-e scumpă, moștenirea sfântă la care ții mai mult decât alții la împărățiile lor. Așa se face că nicăirea n'a pierdut vremea bocindu-se și improșcând pe maimari, ci și-a văzut de lucru și a făcut ispravă în lumea sufletelor, în lumea tiparului, și în clădiri de peatră și ciment. Pretutindenea pe unde a trecut păr. Nic. Brînzeu, i-se văd urmele. Și se vor vedea.

Bisericanul acesta de elită s'a menținut în atmosfera celor mai serioase probleme teologice chiar și în lumea celor umili și simpli, și și-a păstrat neștirbit prestigiul în ochii enoriașilor săi mulțumită și cumințeniei sale întru a-și alege și cerne prietenii și oamenii de încredere. Preotul N. Brînzeu nu s'a înjosit niciodată până la a se coborî la numitor comun cu te miri ce ciurucuri, ori copilandri necopfi. Dânsului nu i-a putut arunca vorba: „Măi Nicolae!“ te miri ce vântură-țară de unde-i iepurele, dar gata oricând să facă din prostia popii capital. Nime n'a avut motive să-l disprețuiască pentru cărdășie cu cisligari. Asta însă, înseamnă stimă asigurată. Și scăpare de ticăloșirea la care duce înhăitarea cu elemente cari nu-s din lumea ta și nici de seama ta. — Și câștig de vreme pentru petrecere în lumea cărților. — Și respectul meritat al fraților în Hristos, pentru cari cinstea tagmei nu-i bagatel, și în ochii cărorora înjositorul tagmei trece și de înjositor al lor.

Păr. Nic. Brînzeu e omul care știe ce vrea. Și folosește mijloace cari îl duc unde vrea să ajungă. Adevărat că și dânsul stoarce clipei partea de bine ce îi imbie. A studiat și studiază mereu. Un arhimandrit năbădăios a spus un mare adevăr când, probozind, drept că în chip de mardeias, acest biserican „uniat“ lugojan, recunoștea, totuși, că acesta vede cam toate. Sigur că vede dacă se interesează de tot ce se spune ori se scrie fie la noi, fie la ortodocși. E de ajuns să urmărească omul bogatele informații românești ale autorului Păstorului și Turmei ca să se convingă că acesta știe și altceva decât ce spune cutare ilustru scriitor străin de manuale școlare tipărite nu. Știu când și nu știu unde. Scrisul păr. Brînzeu nu-i nici horbotă de fraze forțate pe locuri

Păstori de Dumineca

Intrun număr mai vechiu al „Unirii“ s'a scris un articol cu titlul „Creștini de Dumineca“ la care, poate, chiar nu numai ca un răspuns, ci ca o completare, voi scrie ceva despre „păstori de Dumineca...“

Subscriu întru totul cele publicate în acel articol, — și cele ce urmează nici pe departe să nu se interpreteze ca o scuză pentru credincioșii teoretici, dintre cari, poate, mărturisesc umil, fac și eu parte. Stabilim însă un principiu: preotul este chemat în locul întâi să dea exemplu de credință vie, întru cât el este misionarul credinței, prin faptă și grai, investit de a-L purta pe Dumnezeu pe pământ, între oameni...

Nu sunt aderentul și admiratorul preoților cu revereandă, salar dela Stat, eclejie și venituri plus serviciul prestat din șapte în șapte zile. Nu sunt nici chiar al celor cu teologia în regulă, chiar dacă este ea o teologie ridicată la rangul de Universitate. Toate acestea, necesare de sigur, eu le socot numai ca o condiție pentru existența materială — și ca bilete fie ele cu șapte peceti și iscălituri, de prezentare a preotului în lume și în mijlocul credincioșilor săi, și a altora.

Pentru școală și școlari eu am stabilit un adevăr paradoxal: Nu are școlarul un dușman mai mare, decât în propriul dascăl; — deci, nu au credincioșii și Biserica un dușman mai mare decât, preotul. Acestora se aplică metoda biblică a pietrei de moară, pentru cei ce aduc sminteala în lume, cât și cealaltă întrebare tragică, eternă: de se va strica sarea...

Constatarea este aplicabilă și valabilă în grade variate, nu numai preoților și profesorilor răi, năimiților cari nu-și fac datoria, ci vânează doar profitul, laptele și lâna turmei, ci și celor ce se silesc a fi „funcționari“ corecți până la pedanterie. Aceasta din motivul simplu: că preotul nu este funcționar de Stat. El nu este legat întâi de problemele materiale și numai în urmă de cele spirituale, ci: preotul este un misionar...

comune, ci mănunchiuri de vederi din tot ce s'a spus de alții, și de ai noștri, de ieri și de azi, în chestia cutare și cutare. — Lucru cu puțință unui pasionat al cărții serioase, care a înțeles să-și facă din casă un sanctuar de reculegere, nu un han de poposire al celor ce caută să omoară cumva vremea pe care nu au destulă minte și omenie ca s'o folosească cinstit, deși tocmai pentru aceasta, și nu pentru altceva, primesc și ei plată din vistieria obștească.

Mai rar viață cheltuită cu atâta demnitate într'adevăr sacerdotală și cu roduri mai vădite, ca viața păr. Nic. Brînzeu. Pentru partea sa de bine la acest curriculum vitae al Sf. Sale, nu ne îndoim că e vrednică de toată cinstirea noastră și tovarășa de viață a ilustrului biserican. De aceea le și dorim amândurora ani mulți încă și de bine roditori.

Noi credem că Biserica nu este un fel de cancelarie unde te duci la anumite ore obligatorii, (în mod chiar foarte regulat), faci anumit serviciu obligatoriu (chiar foarte frumos și conștiincios) și după ce ai iscălit în condica de prezență (cu materia predicii pe care, dacă și cum o mai ții) și pleci acasă la familie, la treburile cele lumești (fie ele chiar și foarte frumoase și oneste, — apoi, dacă nici n'or fi!) și, cum se zice, îți vezi de treburi, adică, după caz, (mai botezi, mai îngrozi — după cum îți permit „afacerile“ și „timpul“), aștepti Dumineca viitoare și (fie chiar că ți-ai preparat predica după toate legile și treptele formale) predici, uneori cu meditația făcută înainte de a fi ieșit în fața credincioșilor — dintre cari, în număr mai mare sau mai mic, vor fi părăsit din bună vreme Biserica unii, sătui chiar și de vorbe frumoase pe cari preotul nu le leagă cu tapta sa de fiecare zi, de fiecare om întâlnit pe stradă, sau acasă, — (despre aia ca preotul să-și cerceteze vrednicioșii, să caute pe cei suferinzi material sau spiritual, să-și formeze și acest program de temeinică apostolie și trăire preotească să nu mai vorbim).

Un preot ca acesta, arătat mai sus, chiar și dacă nu are alte scăderi și vicii lumești, nu este un preot după rânduiala lui Melchisedec, — apoi dacă este afacerist, mercantil, gheșeftar, sperțar, cartofor, bețiv, și necurat? De boala aia a politiceii nu mai amintesc; astăzi nu mai face nimeni politică, numai Dumnezeu Cel Bun și Prea Drept, în tainica Sa Impărăție...

Iar dacă destinul îi mai dăruie și o preoteasă ușoară de minte, ne putem închipui ce fel de gospodărie spirituală se face în comună și ce fel de exemple se dau credincioșilor, — și, deci, ce rosturi împlinește păstorul în parohie.

Avem credincioși de Dumineca, dar avem și păstori de Dumineca și ce e mai grav de tragic, avem pe cei năimiți. Din mila Domnului, nu sunt mulți, dar e destul să avem unul prin împrejurimi și, ce strică unul, abea pot repara zece preoți de trudă și aspre vrednicii, din zece sate.

Ce este de făcut? — Să intervină Arhieriei ca sfânta grădină a Lui Dumnezeu, care este Biserica, să fie curățită de buruieni și gunoaie, — de funcționarii cu revereandă și patrafir. — Nu pot, — sau nu o vor face, din motive de bunătate și îngăduință? O vor face atunci vremile ce vor să vină după acest războiu; dar să nu fie prea târziu, sau cu prea mare preț și grozavă pagubă, atât pentru Biserica deoparte, cât și pentru sufletele oamenilor, de altă parte.

O spun aceasta cu cea mai hotărâtă convingere, fiindcă eu știu istorie (nu lecțiile

alea depe când eram la școală); cunosc sufletul și mentalitatea oamenilor de azi și, ce e mai grav, văd semnele vremii, semne aspre, tăioase, definitive. Și în tainele inimei mele, mă rog cutremurat lui Dumnezeu, să apere Biserica mea și a fraților mei, — și credința, cât va mai fi rămas în adâncul sufletelor.

Aceste rânduri, aspre și dure în sinceritatea lor, servească drept o umilă colaborare a-mea atât cu sf. Biserică a mea, cât și cu preoții ei, cărora nu le pot dori decât să aibă o vieță și o inimă ca a acelora de demult, cari serveau Lui Dumnezeu și oamenilor, din potire de lemn...

Un glas din mulțime

† Mons. Giuseppe Canovai

Un necrolog aduce, cu întârziere, de peste Ocean, știrea că Mons. Giuseppe Canovai, fost *Spiritual al Colegiului Pio-Român din Cetatea Eternă*, și-a dat nobilul suflet în mâinile Creatorului în ziua de 11 Noemvrie 1942, în Capitala Republicii Argentine. S'a stins astfel, împotriva tuturor așteptărilor, departe de Roma sa iubită care l-a văzut născându-se și care, cu trecerea anilor, îi devenise terenul de apostolat.

Născut în 27 Decemvrie 1904, Giuseppe Canova a moștenit dela tatăl său, ofiter, nobleța și tăria de caracter a sufletelor mari. După studii strălucite și-a luat doctoratul în drept, spre bucuria mamei sale rămase între timp văduvă. Dar Provedința îi hărăzise alt destin în viață. Il vedem deci închizându-se între zidurile austere ale Colegiului Capranica din Roma pentru a deveni preot. Nu se poate spune cât de mult a îndrăgit el aceste ziduri sfinte, înălțate în anul 1457 de card. Domenico Capranica. Abia cei care i-au cunoscut frumoasa bibliotecă din locuința de pe Monserrato (strada principală a Romei în a doua jumătate a secolului al XV-lea) pot să-și dea seamă de tăria acestei afecțiuni, gândind că toate comorile de știință, literatură și artă ce împodobeau locuința Mons. Canovai erau destinate, pentru după moarte, Colegiului Capranica.

Curând după hirotonire (3 Mai 1933), tânărul preot fu cooptat aghiotant de studii la S. Congregație pentru Universități și Seminare, înființată de Papa Sixtus V în anul 1588. Fu totodată numit *Spiritual al Surorilor Sf. Brigitta* (autoarea celebrei *Revelații*, și al Universității Romane, unde desfășură un viu apostolat printre tinerii dela *Sapienza*, nume dat vechii Universități din cauza inscripției de pe fațadă: „inceputul înțelepciunii frica Domnului“. Câte nu ne-ar putea spune despre apostolatul său capela borrominiana (1660) a Sf. Ivo! Chiar după inaugurarea noii Cetăți Universitare, întâmplată la 31 Octomvrie 1935, sediul spiritual al tineretului universitar roman a rămas aceeași capelă a Sf. Ivo, care cu forma ei de albină ne aduce aminte de stema lui Urban al VIII-lea. — Universitatea însăși, datează din 1303.

Intre astfel de împrejurări i-a fost încredințată Păr. Canovai conducerea spirituală a Colegiului Pio-Român nou înființat. Și-a luat postul în primire în 5 Decemvrie 1935 — și, ca pretutindenți, s'a știut face iubit și aici. Multele ocupații nu i-au permis să rămână timp mai îndelungat duhovnicul Colegiului. Puterea sa de muncă îi deschidea și ea orizonturi și drumuri noi.

Deabia numit camerar pontifical în 14 Iulie 1939, îl vedem luând în toamna aceluiaș an drumul Americii de Sud, supus hotărârii înalte a superiorilor care îl găsiseră indicat să ocupe locul de referent la Nunțiatura din Argentina. S'a despărțit de Roma cu inimă generoasă, părăsind suflete și opere, după cât știm chiar o congregație religioasă ocazională de împrejurări ce vădesc degetul lui Dumnezeu. — La Buenos Aires a continuat aceeași viață de apostolat până la deplina ertfire de sine.

Mama Egeria, trecută în lumea celor drepți la 14 Ianuarie 1937, nu are motiv să-și plângă fiul. Il plâng însă pe bunul Don Giuseppe prietenii și fiii săi sufletești risipiți prin lume.

Mons. Giuseppe Canovai s'a mutat la viață: fie-i țărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Iullu Hirțea

† Cassiu Maniu. | Încă unul din marii entusiaști ai Unirii a plecat în veșnicie. După 77 ani de neadormită veghe s'a stins, în surghiunul vremelnic al Sibiului, una din făcliile cele mai curate care au luminat cărarea nației românești spre plinirea destinului ei.

Drumul vieții lui Cassiu Maniu a fost greu și soarta s'a îndărătnicit a-i fi cu atât mai dușmană, cu cât el s'a fixat cu mai aprigă neclintire în calea dreptății, a cinstei și a demnității neînfrânte. — Descendent al lui Bărnuțiu, nepot al lui Coroianu, fratele mai mare al D. Iulu Maniu purta în sânge porunca ancestrală a luptei pentru cauza națională. Era o moștenire pe care răposatul o simțea ca o răspundere de neînlăturat. De aceea, îndată după terminarea științelor juridice, apare în volbura frământărilor publice, în primele rânduri ale fruntașilor. Peana și vorba lui s'au dovedit arme de temut. Două condamnări grele, ispășite în celebra pușcărie din Vacz, apoi o suspendare de 6 ani din baroul avocaților Clujului unguresc, au venit să sublinieze demnitatea atitudinii și îndrăzneala gata de sacrificiu a românului Cassiu Maniu. Era urgisit atât de greu de către foștii asupritori, încât singurul condamnat politic neagrațiat din prilejul jubileului împăratului Francisc Iosif, a fost el.

Cugetător politic remarcabil, stăpân pe vaste cunoștințe juridice, cultivând cu predilecție problemele filosofiei dreptului, după unire a fost chemat profesor la catedra de politică a universității Clujene. În această calitate a avut prilej bogat de a-și arăta zilnic inegalata sa bunătate. A fost pentru studenți cu adevărat părinte, înțelegător și iubitor. Numai rara lui modestie se poate compara cu minunata sa noblețe sufletească.

Toate aceste fapte și însușiri alese au făcut din Cassiu Maniu una din figurile cele mai distinse ale vieții românești, în fața amintirii căruia neamul întreg varsă o pioasă lacrimă de recunoștință.

Fără să știi, lupți și tu într'un front,
și arma ta este tăcerea.

FOIȚA „UNIRII“

Dr. Nicolae Brînzeu la 60 de ani

1883/1943

Episcopia română unită a Lugojului, atât de bogată în bărbați vestiți — numele cărora sunt înscrise cu litere neperitoare în istoria neamului — își împlinește o datorie înșirând între vrednicii bărbați ai Bisericii pe *Ilustrisimul Domn Dr. NICOLAE BRINZEU*, prepozit la Catedrala Episcopiei de Lugoj. Din fericitul prilej al împlinirii alor 60 de ani de viață, la Episcopia de Lugoj, la 20 August a. c., s'a ținut, în cadrele Reuniunii de Misiuni, o ședință solemnă prezidată de P. S. Sa *Dr. Ioan Bălan*, unde s'au arătat meritele sărbătoritului pe teren bisericesc, cultural, național, misionar și ca apărător al credinței în contra sectelor. Socotind că facem un bun serviciu cititorilor noștri, vom lăsa să urmeze pe scurt viața și activitatea păr. prepozit Dr. Nicolae Brînzeu.

Născut la 17 August 1883 în comuna Vulcani, jud. Hunedoara, studiile liceale le-a făcut la Orăștie, luând examenul de maturitate ca primul, iar Universitatea la Budapesta și Viena, unde a luat și doctoratul în teologie. Promoția de doctor, o revistă bisericască dela Pesta o înregistra astel: Cu numele a-

cestui tânăr ne-am întâlnit deja în coloanele revistelor „Relig o“ și „Revista Catolică“, și dieceza leagă mari nădejdi de el.

Iuvrednicit de taina mare a preoției la 30 August 1908, păr. Dr. Brînzeu a fost trimis ajutor pe lângă bătrânul protopop dela Petroșani, pe Valea Jiului, la vechea frontieră a Ardealului, unde se simțea lipsa unui preot român bine pregătit și destoinic, pentruca paralel cu dezvoltarea vieții industriale să țină mereu aprinsă flacăra iubirii de neam și conștiința națională. După un an și jumătate de pastorație, organizând viața religioasă, sistematizând cateheza la diferite școli, păr. Dr. Brînzeu, la cererea proprie, trece la parohia Coroieșteni-Vulcan, care luase o dezvoltare importantă datorită industriei de cărbuni din acea localitate. În 1911 păr. Brînzeu a construit o frumoasă casă parohială și o spațioasă școală, pe care inspectorul școlar maghiar a declarat-o de prima școală română unită pe județ. În 1912 a făcut repartitia pentru o nouă biserică la Coroieșteni, care s'a construit abia mai târziu prin urmașul său. Toate construcțiile în parohie le-a făcut din venitele parohiei și din colecte, colectând chiar și în București. Văzând activitatea dezvoltată de păr. Brînzeu, regretatul Episcop Vasile Hossu, în ședința consistorului plenară din 16 Aprilie 1912, menționează starea înfloritoare a parohiei Vulcan și exprimă mulțumiri parohului de atunci Dr. Nic. Brînzeu.

În 1917 păr. Brînzeu este numit paroh și protopop la Comloșul mare. În această calitate s'a interesat cu multă râvnă de biserică, școli, viața credincioșilor și a pus bază unei biserici a Neamului la Beba Veche, colțul cel mai de vest al Românismului.

În curând însă, în anul 1919, păr. Brînzeu este numit primnotar consistorial, pentruca să urce rând pe rând toate treptele din ierarhia bisericască: din 1923 până la 1927 este Directorul Cancelariei diecezeane, din 1932 până 1937 Casierul general al Administrației Capitulare; în 1936 în sedis vacanță, a administrat dieceza în calitate de vicar capitular, iar în 1937 este ales și numit prepozit, vrednicie care o poartă cu multă pricepere și cinste până în zilele noastre.

Însă paralel cu activitatea pastorală și cu întreaga administrație a parohiilor atât de vaste, păr. Brînzeu s'a ocupat foarte intens și cu literatura. Deja ca student la Universitate și-a început și indeletnicirea de scriitor și publicist cu articolul „Cosmopolitismul religiunii“ publicat în „Unirea“. A colaborat apoi la toate gazetele noastre dincoace de Carpați, ca: *Gazeta Transilvaniei*, *Lupta*, *Românul*, *Unirea*, *Răvașul*, *Libertatea*, *Progresul* (Oravița), *Cultura Creștină* (Blaj), *Solia Satelor*, (Cluj), *Drapelul* (Lugoj) etc. La 1913 a început să redacteze, împreună cu Păr. Leon Manu, revista preoțească „Cuvântul Adevărului“ dela Mănăstirea Prislop, și mai târziu la Mănăstirea

Ceva despre triumful creștinismului

Creștinismul a pășit în lume cu o misiune extraordinară: de a revoluționa lumea; pe cea a sufletelor mai întâiu și apoi întreaga ordine socială. O încercare grandioasă și temerară, dar deosebit de grea, el trebuind să schimbe o mentalitate păgână, cu totul potrivnică crezului său, care părea unora smintală și altora nebunie. Și mirarea cea mare este că acest rol și l-au asumat oameni de tot simpli, fără pregătire specială, cari la exterior n'aveau nimic din ceea ce se cere reformatorilor, înarmați doar cu focul convingerii și cu elanul vestirii. Mai mult încă: acțiunea aceasta o desfășoară în imperiul roman, în vremea când acesta a ajuns la apogeu.

În pofida tuturor acestor insuficiente din partea propagatorilor și a greutăților extraordinare, creștinismul triumfă și-i reușește ca în vremea cea mai scurtă să încreștineze întreg imperiul roman, și apoi Europa întreagă, ca de aci să treacă în alte continente.

Singura explicație firească a acestei neașteptate reușite este Providența dumnezească, care a avut în planul Său răspândirea creștinismului și a facilitat-o cu mijloacele ce îi sunt proprii.

Pentru a pune în lumină vie condițiile omenești — absolut neprielnice — între cari s'a făcut propagarea sfintei noastre religii, dau cu titlu de document descrierea deosebit de interesantă a unui scriitor, care ne prezintă pe sfântul apostol Petru, la intrarea în Roma, în momentul începerii predicării noii credințe.

„Petru sosește în fața Romei Cezariilor și se oprește un moment pe piatra de hotar. Atunci un căutător de noutăți îl agrăește și ia dialogul care se desfășoară:

Păgânul: Străine, aș putea ști motivul care te aduce la Roma? Poate și-aș putea aduce oarecari servicii.

Petru: Viu pentru a anunța pe Dumnezeu necunoscut și a înlocui cu cultul său pe cel al diavolilor.

Păgânul: Serios? Iată ceva foarte nou și eu voi avea o deosebită plăcere, îndată, povestind aceasta prietenilor mei plimbându-mă cu ei prin For. Dacă ești bun să stăm puțin. Te întreb mai întâiu: de unde ești? Care este țara ta?

Petru: Eu aparțin unei rase de oameni pe cari voi o detestați și o disprețuiți și cari au trebuit să se ascundă în Roma, dar cari au acum permisiunea de a reveni. Compatrioții mei nu locuiesc departe de aci, în lungul Tiburului: eu sunt iudeu.

Păgânul: Dar poate tu ești un mare personaj al națiunii tale?

Petru: Privește acei sârmani marinari, cari sunt aproape de noi, pe marginea fluviului: eu sunt din tagma lor. Am petrecut o bună parte a vieții mele prințând pești într'un lac din țara mea, câștigându-mi pâinea. N'am nici aur, nici argint.

Păgânul: Desigur, că după ce ți-ai părăsit meseria te-ai aplicat fără îndoială studiilor de înțelepciune, ai frecventat școli de filosofie și retorică, tu contezi acum pe elocința ta.

Petru: Sunt un om fără studii.

Păgânul: Până aci constat, că nu văd nimic din ceea ce ar putea să-ți reușească întreprinderea ta. Trebuie că cultul aceluia Dumnezeu necunoscut de care îmi vorbești, are ceva atrăgător prin el însuși.

Petru: Dumnezeu pe care-l predic este mort în culmea chinurilor pe cruce, între doi tâlhari.

Păgânul: Și ce vrei tu să ne anunți despre un Dumnezeu așa de străin?

Petru: O doctrină care pare nebunie oamenilor mândri și trupești și care distruge toate vicile cărora acest oraș le-a ridicat temple.

Păgânul: Așa? Și tu pretinzi să răspândești această doctrină în Roma mai întâiu și apoi în alte țări?

Petru: Peste tot pământul!

Păgânul: Și pentru multă vreme?

Petru: Pentru toate secolele!

Păgânul: Pe Jupiter! Această întreprindere a ta are oarecari dificultăți și cred că

vei avea nevoie să începi a-ți face protectori puternici pentru a isbui; eu nu-mi pot imagina să socoți pe Cezari, pe bogați, pe savanți ca prietenii tăi.

Petru: Pe cei bogați eu viu să-i fac să se desbare de bogății; pe savanți să-și plece inteligența lor jugului credinței; pe Cezari să-i destituie din puterea supremă, care nu aparține decât mie și succesorilor mei.

Păgânul: Dar nu te temi, că în loc ca aceștia să se declare pentru tine se vor întoarce împotriva ta și a învățăcelilor tăi, dacă cumva îi vei avea? Ce ve-ți face atunci?

Petru: Murim!

Păgânul: Acesta este cel mai adevărat din tot ceea ce tu ai venit să ne anunți. Străinule, îți mulțumesc; tu m'ai anunțat. Acum îi destul pentru moment: te voi asculta în altă zi. Adio! (aparte). Sărmanul nebun. Pagubă, căci el n'are aerul unui astfel de om brav.

Sfântul Petru a pătruns în Roma păgână și coruptă, i-a clătinat temelile și în scurtă vreme El și succesorii săi au lichidat-o, ridicând pe ruinele ei Roma papilor și a creștinătății.

Gândul îmi fuge involuntar la un alt imperiu, apropiat nouă, tot așa de păgân, ca și cel roman. Și ochii mei sufletești caută în zare pe noii misionari ai urmașului lui Petru, cari ca mâine să pătrundă în el și ca odinioară Petru să înceapă la dărâmarea lui și reclădirea întru Hristos. Pentru care gând: iară și iară Domnului să ne rugăm!

Teodor Racovițanu

† Părintele Carol Pasca. | S'astins

din viață la vârsta de 88 ani părintele Carol Pasca dela Zeicani, județul Hunedoarei. Preot după rânduiala lui Melchisedec, a trăit ca îndreptar sufletesc pentru toți câți l-au cunoscut, și a murit la vârsta patriarhală de nonagenar împăcat cu Dumnezeu că și-a făcut din plin datoria față de credincioșii săi cari i-au fost încredințați să-i păstorească.

Născut în Dindeleagului Gherlei, soarta

Bixad. La 1916, când se simțea așa de mult nevoia unei prese bune pentru poporul românesc atât acasă cât și în tranșee (cele mai multe gazete amușiseră, iar de peste Carpați nu putea intra nimic), a început a scoate publicațiunea „Calea vieții”, mai întâi la Vulcan în broșuri lunare, iar dela 1917 până la sfârșitul anului 1918 săptămânal, la Comloșul Bănănean. Tot atunci a tipărit la Comloș și o serie de broșuri sub titlul „Cărțile Poporului”, din cari a apărut 20 de broșuri (numere) și un calendar „Calendarul Nostru” pe anii 1918 și 1919, după ce pe anul 1917 scoasese cu dl. Gavril Todica un calendar la Orăștie: „Calendarul Interesant”.

După realizarea idealului național în Banat, Românii dela Lugoj au hotărât înființarea unei mari întreprinderi de editură, cu tipografie proprie, și scoaterea ziarului „Drapelul”, având de primredactor pe părintele Nicolae Brinzeu. Dela 1 August 1919 până la 8 Iunie 1920 „Drapelul” a fost redactat de S. Sa. Nu mult după încetarea „Drapelului”, în vara anului 1920, a preluat redactarea gazetei oficiale a eparhiei Lugojului, care dela 1 Septembrie 1920 s'a numit „Sionul Românesc”, de două ori pe lună. A redactat acest organ până la anul 1927. La 1921 a fost invitat la București, ca primredactor al ziarului cotidian „Albina”, la care a lucrat în această calitate până în Septembrie 1922, iar de aici încolo până în Iunie 1924 — data încetării ziarului — ca redactor extern.

La 15 Februarie 1929, scoate la Lugoj revista preoțească „Păstorul Sufletesc”, bilunar, până la sfârșitul anului 1931, în editură proprie, în total 69 numere. Revista aceasta apăruse în Șimleul Silvaniei ca organ omiletic. Păr. Brinzeu a transformat-o în revistă de studii bisericești și cultură generală, făcând din ea una din celea mai apreciate reviste bisericești.

Dr. Nicolae Brinzeu a mai colaborat la ziarele „Adevărul” și „Dimineața” din București, iar de prezent colaborează la „Universul” s. a. Totuși publicistica n'a consumat decât o parte din energia Păr. B. O serie întreagă de lucrări impunătoare, catehetice, teologice, pastorale, laudă zelul și talentul Pomenim:

Chestii Contemporane, Domnului să ne Rugăm, Pocăiții. Despre Apostolii mincinoși, Religia și democrația, Micul Catehism pentru cl. IV-VII prim. Noțiuni de Istorie, Liturgică și Constituție, Catehismul primei cuminecări, Instrucții pastorale pentru prima Impărtașanie, Pocăiții 10 broșuri, Despre Misiuni, Cultele în România, Unirea la Tievaniul Mare, Teologia Pastorală vol. I. (Hodigetica). Teologia Pastorală vol. II. (Catehetica), Catehismul pentru cl. III secundară, Capitlurile Catedrale, Despre Reuniunile Mariane ale femeilor, Ne pierde Neamul, Cremațiunea, Acțiunea Catolică, Desemnul în instrucția Catehetică.

A mai redactat scrierile: Cărțile popo-

rului (20 numere), Să fie lumină, (30 numere), Mântuiește și sufletul, (21 numere) și Publicațiunile istorice ale diecezei Lugojului (6 numere).

În special literatura pentru combaterea sectarilor își are în Păr. Brinzeu la noi pe întemeietorul, cum a spus-o fostul episcop al Aradului Gr. Comșa: (Îndrumări misionare). Volumul „Pocăiții”, apărut în 1913, a fost bine primit nu numai în Ardeal ci și în Țara Românească și în Bucovina. În calitate de președinte al Reuniunii de Misiuni a ținut 70 de misiuni în decurs de 20 de ani.

Păr. B. este nu numai unul dintre cei mai eminenți autori de manuale de religie, ci și inspectorul catihetic diecezan.

„Astra” regională din Banat îl are de membru fondator, precum și membru în Comitetul Central. Din 1934 e președintele operei pentru „Propagarea Credinței”. Pentru munca depusă cu atâta dragoste pentru Neam și biserică, este decorat cu răsplata muncii cl. I (pentru biserică) și răsplata muncii pentru construcții școlare cl. I. Mare cărturar, bibliotecă vastă, cunoscând limbile: Latină, Franceză, Germană, Italiană, maghiară și Greacă, are multe legături cu oameni de seamă din țară și străinătate.

La cei 60 de ani, dorim sărbătoritului ani mulți fericiți!

Șt. B. Dragu

l-a aruncat ca învățător, apoi ca preot tocmai în regiunea Ardealului cu cele mai glorioase tradiții istorice ale neamului nostru, unde părintele Pasca și-a călîit mai tare virtuțile strămoșești în cultul dragoștei de neam și țară.

Român înflăcărat, de o dârzenie de neînfrînt, și-a iubit neamul și țara cu sfințenie. Despre el scrie dl prof. Ion Conea câteva rânduri de caldă prețuire în vol. „Cum învață a-și cunoaște Țara Măria Sa Mihai”. (Ed. Cartea Românească-București, la pag. 77), din prilejul unei vizite făcute împreună cu Măria Sa la Zeicani, la Porțile de fier ale Transilvaniei. Acolo au fost întâmpinați în fața monumentului lui Ion Huniade Corvinul de către părințele Pasca în fruntea credincioșilor săi. A rostit în fața Măriei Sale un cuvânt de bun venit evocând în cuvinte simple i-coane și fapte de cari ne vom mândri întotdeauna.

„Am ascultat în viața noastră multe cuvântări — spune dl prof. Ion Conea — rostite de talente din cele mai mari, dar niciodată până le superba scurta cuvântare pe care ne-a lînut-o părintele Pasca despre victoria lui Huniade aici, în 1442 asupra Turcilor.

„Măria Ta, aici s'a dat una din luptele noastre mari și aici am câștigat una din victoriile noastre mari...” Și părintele povestea fermecat, fermecându-ne pe toți de parc'am asculta o pagină măiastră dintr'o cronică veche... Ah, a știut profesorul Iorga de ce și-a intitulat una din cărțile lui de drumuri și popasuri pe-aici „Sate și preoți din Ardeal”. Să fi mai fost unul ca părintele Pasca și tot făcea, numai pentru ei doi, să scrie o astfel de carte. Ce impresionantă figură părintele! Măria Sa îl privește și-l ascultă vădit mișcat cum i se evocă povestea luptei dela Poarta de fier a Zeicanilor.” Și acum părintele Pasca își doarme somnul de de veci în satul lui drag, alături de umbrele vitejilor cari planează prin aceste locuri ca o permanență istorică a drepturilor și a dreptății noastre românești.

S'a stins în ziua de 1 August, la Hațeg și a fost înmormântat în 3 August la Zeicani, petrecut la iocășul de veșnică odihnă de o mare mulțime de credincioși din toată Țara Hațegului, toți câți l-au cunoscut și l-au stimat pentru viața lui de pilduitoare vrednicie creștinească și românească. — Odihnească în pace și Dumnezeu să-i facă partea cu aleșii Săi (I. Pop-Zeicani).

Ziarul „Viața” și Blajul. De un timp încoace, ziarul „Viața” din București se ocupă tot mai mult de chestiunii ardeleni. Se debat în coloanele acestui ziar o mulțime de probleme literare și culturale ardeleni și se prezintă oameni și locuri din Ardeal. Blajul ocupă un loc de centru în șirul acestor chestiuni. Până acum s'au publicat articole despre *Biblioteca Centrală din Blaj*, *Muzeul Blajului*, *Piatra Libertății* și *Crucea lui Iancu* (Nicolae Comșa); au fost prezentate câteva figuri din trecutul Blajului: *Petru Maior*, *Simeon Crainic* (Ioan Vultur); *Al. Șterca Șuluțiu* (Nic. Comșa); s'a închinat *muncitorului* mai multe articole (Ioan Vultur); s'a închinat o pagină amintirii fostului profesor blăjan, scriitorul *Pavel Dan*, cu articole scrise de Vasile Netea, Radu Brațes, Nic. Comșa, Nic. Albu, V. Stanciu și și Ionel Neamtzu.

Ne bucurăm și de faptul că ziarul dlui Liviu Rebreanu arată un special interes chestiunilor blăjene și de faptul că se întâlnesc tot mai des în paginile lui condeie blăjene.

Știri mărunte

La 1 Dec. 1943 se implinesc 25 de ani dela Unirea Transilvaniei cu Patria-Mamă. Asociațiunea „Astra” va sărbători evenimentul într'un cadru mult mai vast ca până acum. Mari serbări vor fi organizate atunci în toată țara.

Sfințirea Bisericii din comuna Șard. După o muncă stăruitoare din partea părintelui paroh Gherman și a locuitorilor din comuna Șard, reparațiile bisericii din localitate au fost terminate în cursul lunii trecute. În ziua Sfintei Mării un sobor de preoți în frunte cu păr. canonic Gh. Dănilă care reprezenta mitropolia din Blaj, păr. prot. Bota, păr. Gherman și păr. Andrea, au oficiat slujba sfințirii bisericii, în prezența tuturor intelectualilor originari din Șard și a altor notabilități din Alba-Iulia. A predicat păr. prot. Bota, aducând mulțumiri lui Dumnezeu și aducând laude părintelui Gherman și locuitorilor pentru munca și înțelegerea cu care au alergat spre a înfăptui marea faptă creștinească.

Exerciții spirituale. Preoțimea noastră din Bihor a avut parte în zilele de 16—20 August, de exerciții spirituale. Ideea a fost dintre cele mai ferice, iar dorința a fost unanimă, pentru că de 3 ani încoace clerul nostru din aceste părți n'a avut ocazia de a se scălda în baia binefăcătoare a exercițiilor spirituale — și aceasta a fost prea mult — la noi unde aceste deprinderi se făceau în fiecare an, până în cel al tuturor încercărilor 19 0. Sarcina conducerii acestor deprinderi sufletesti a revenit de astădată păr. *Dr. Iuliu Rațiu*, vicarul dela Timișoara, care s'a achitat strălucit de această însărcinare grea. (N. Cristea).

Locale. Dumineca viitoare, a XII după Rusalii, va predica în catedrală păr. *Ioan Vultur*, profesor la liceul de băieți „Sf. Vasile cel Mare”.

S'a încheiat și a doua serie a *exercițiilor spirituale* pentru preoți. Le-a condus tot Cuv. Sa *P. Ioan Lazar S. I.* dela Totești. În fruntea participanților la aceste științe deprinderi sufletesti a fost însuși I. P. S. *Valeriu Traian*.

Roma a fost declarată oraș deschis. Guvernul italian Badoglio a hotărât, în ziua de 14 Aug. c., ca Roma să fie declarată „oraș deschis” pentru că în felul acesta să-i fie scăpate de distrugere comorile de artă și știință cum nu se mai află sub soare. Măsuri în consecință au și fost luate numai decât, și s'a trecut la executarea lor. Aceste măsuri, după cum precizează agenția *Stefani* (VIII 43) consistă în eliminarea tuturor lucrărilor de apărare, îndepărtarea comandamentelor militare italiene și germane, ca și a trupelor, cu excepția celor însărcinate cu serviciile de poliție, evacuarea instituțiilor militare, ordinul dat bateriilor antiaeriene și aviației de vânătoare de a nu interveni împotriva avioanelor inamice, și neutilizarea pentru operațiile militare a căilor feroviare din Roma.

Pierderi la seceratul grâului. Omul e ciudat. Harnic la arat, sgârcit la semănat, e de o ușurință neînțeleasă când începe recoltarea. Atunci e boer: nu-i pasă de grâul ce se scutură, și cu atât mai puțin de spicele ce rămân în miriște pe urma secerătorilor. I-se par un bagatel. D. ing. agronom Visarion Popa a făcut însă o scurtă și temeinică socoteală, din care rezultă că și după cel mai cu grijă secerat rămân cam 175.2 kr. grâu în spicele lăsate în miriște. La hectar, după prețul oficial de azi al grâului înseamnă de 4500 Lei! Dacă spicele rămân neadunate pe o suprafață de 1.600.000 Ha. — jumătate din suprafața anuală semănată cu grâu în toată țara — pierderea este de 28.000 vagoane, în valoare de Lei 7 miliarde de 280 milioane! Este exact cantitatea de grâu necesară pentru înșurubarea suprafeței pomonite. Se știe apoi că mai sunt la grâu și alte pierderi prin scuturare, la legatul snopilor, căratul la arie, treerat, etc., ridicându-se pierderea la circa 25% din totalul recoltei. În parte măcar această pierdere s'ar putea evita. Intre altele s'ar putea aduna spicele așa cum făcea Ruth din Biblie, care dela această îndeletnicire modestă a fost chemată la destinul glorios înscris pe veci în istoria mântuirii!

Mulțumită. Tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscuților, cari în durerea noastră au încercat să ne ușureze lovitura îndurată prin pierderea scumpei noastre soții, mamă și bunică *Maria Moldovan n. Negruțiu*, e mulțumește *Familia*.

† **Tiberiu T. Șermășanu**, abs. de cl. IV liceală, fiul păr. Teodor Șermășanu din Ciufud, s'a stins din viață pe neașteptate Luni, în 23 August c., la vârsta de 16 ani. — Să-i fie somnul lin și îngerii pe-aproape!

Telefonul „Unirii”

Dr. Mohaiu, Valea-lungă. Vă mulțumim pentru suma de 1000 lei ce ne-ați plătit pentru susținerea gazetei noastre.

P. Boldu. Am primit abonamentul pe 1943.

Deciu, Lugoj. Chităm primirea abonamentului pe anul curent.

Friciu, Turda. Am primit 550 lei, abonamentul pe 1942 și 1943.

Șuluțiu, Brașov. Confirmăm primirea sumei de lei 500. Vă mulțumim pentru suprasolvire.

Oficiul parohial Ponor. Am primit 300 lei. Achitat până la 1. V 1942.

Henea Brașov. Am primit 250 lei în contul abonamentului pe 1943.

Borza, București Confirmăm primirea abonamentului pe anul curent.

Dr. Bordan, Deva. Am primit 500 lei. Vă mulțumim pentru suprasolvire.

Dr. Mișu, Lupeni. Chităm primirea abonamentului pe 1941 și 1942.

MITROPOLIA ROMÂNĂ UNITĂ — BLAJ

Nr. 5307 · 1943.

Concurs

La Liceul român unit de băieți „Sf. Vasile cel Mare”, și la Școala Normală română unită de învățători din Blaj, este vacant câte un post de pedagog.

Cei cari doresc să ocupe aceste posturi, pe lângă condițiile cerute de Art. 3 și 58 din Codul funcționarilor publici, trebuie să mai îndeplinească și următoarele condițiuni:

- 1) Să fie de religie română unită.
- 2) Să fie absolvent al unei școli superioare.

Cererile însoțite de actele doveditoare se vor înainta până în ziua de 1 Septembrie 1943 Consistorului Arhiepiscopesc din Blaj. Cererile cari nu vor fi însoțite de acte nu vor fi luate în considerare.

Blaj, din ședința consistorială ținută la 21 August 1942.

Vicar general arhiepiscopesc
Dr. V. MACAVEIU

SPITALUL DE STAT TÂRNĂVENI, JUD. TÂRNAVA-MICĂ.

Nr. 1335 — 1943.

Publicație

Se aduce la cunoștința celor interesați că în ziua de 1 Septembrie 1943, orele 11 dim., se va ține în târgul de vite din Târnăveni, a treia licitație publică prin strigare, pentru vinderea a 4 cai, între care una iapă neagră de 7 ani, un cal roșu de 17 ani, doi murgi de 18 și 20 ani.

Prețul de strigare pentru primul de 25,000 Lei, pentru al doilea 15,000 Lei, pentru al treilea 10,000 Lei pentru al patrulea 4000 Lei.

Medic Primar Director
Dr. MIHĂILEANU GRIGORE

Administrator
GHEORGHE LEU